

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Τεύχος 41

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για την Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύνταξη-Επιμέλεια:

*Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Ε. Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄*

- Φεβρουάριος 2020-

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Χρηματοδότηση EBRD για ανάπτυξη κοινής μεθοδολογίας παρακολούθησης υδροηλεκτρικής ισχύος στα Δυτικά Βαλκάνια	4
-Σύναψη συμβάσεων για την κατασκευή 11 φωτοβολταϊκών σταθμών	4
-Η σλοβένικη εταιρεία GEN-I κερδίζει τον διαγωνισμό για την πρώτη μεγάλη μονάδα φωτοβολταϊκών στη Βόρεια Μακεδονία	4
-Ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο, άνθρακας, πετρελαϊκά προϊόντα (προκαταρκτικά στοιχεία Νοεμβρίου 2019)	4
1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate	5
-Αύξηση του δείκτη εμπιστοσύνης στον κατασκευαστικό τομέα της Βόρειας Μακεδονίας (Δεκέμβριος 2019)	5
-Έκδοση οικοδομικών αδειών (Νοέμβριος 2019)	5
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά	5
-Δημοπρασία κρατικών τίτλων ύψους 1,3 δισ δηνάρια (21,0 εκατ. ευρώ)	5
-Μείωση των επιτοκίων αναφοράς από την Κεντρική Τράπεζα	5
1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	6
-Συμπόσιο μελισσοκόμων στα Σκόπια (10.2.2020)	6
-Δείκτες τιμών στη γεωργία, Δεκέμβριος 2019	6
-Σε επιφυλακή η Βόρεια Μακεδονία εξ αιτίας κρουσμάτων αφρικανικής πανώλης των χοίρων στη Σερβία	6
1.5 Βιομηχανικός Τομέας	6
-Οι τιμές παραγωγού της Βόρειας Μακεδονίας (στοιχεία Δεκεμβρίου 2019)	6
-Δείκτες αριθμού εργαζομένων στη βιομηχανία, Δεκέμβριος 2019	6
-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Δεκέμβριος 2019	7
-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, Δεκέμβριος 2019	7
1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών	7
-Προβλήματα στην εκτέλεση του σιδηροδρομικού έργου εξ αιτίας της απεργίας των υπαλλήλων σιδηροδρόμων	7
1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	7
-Ανοικτή πρόσκληση για μικρές επιχορηγήσεις προγραμμάτων διαχείρισης υδρολυμάτων και διατήρησης φυτών στην ευρύτερη περιοχή των Πρεσπών	7
-Νέος νόμος για τη διαχείριση και εισαγωγή αποβλήτων ως πηγή ενέργειας στη Βόρεια Μακεδονία	8
-Καταγγελίες πράσινων ακτιβιστών κατά τηςτσιμεντοβιομηχανίας USJE, η οποία δηλώνει ότι εφαρμόζει όλα τα εγχώρια και ευρωπαϊκά περιβαλλοντικά πρότυπα	8
-Καθαρισμός και αποκατάσταση άτυπης χωματερής στην περιοχή κάτω από το Κάστρο των Σκοπίων	9
1.8 Τομέας Τουρισμού	9
-Τα υπέρ και κατά στον τουρισμό της Βόρειας Μακεδονίας σύμφωνα με τους εργαζόμενους στον τουριστικό τομέα	9
1.9 Τομέας Εμπορίου	9
-Δείκτες κύκλου εργασιών στον τομέα του εμπορίου, Δεκέμβριος 2019	9
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	9
-Δελτία τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών	9
-Η έλλειψη εργατικών χεριών ανησυχεί την επιχειρηματική κοινότητα	10
-Δάνειο ύψους 1 εκατ. ευρώ στην Τράπεζα Sparkasse από την EBRD	10

2. Οικονομικές ειδήσεις	10
-Μέσος μηνιαίος καθάρος μισθός που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο, Νοέμβριος 2019	10
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	10
-Αύξηση των εξαγωγών της Βόρειας Μακεδονίας στο Κόσσοβο, μετά την επιβολή δασμών από το Κόσσοβο στις σερβικές εισαγωγές	10
-Η Βόρεια Μακεδονία υπέγραψε την πολυμερή σύμβαση για την εφαρμογή μέτρων που σχετίζονται με την καταπολέμηση της διάβρωσης της βάσης και της αλλαγής του κέρδους από πολυεθνικές επιχειρήσεις	10
-Νέα συνοριακή διάβαση Βορείου Μακεδονίας-Κοσσόβου	11
4. Ευρωπαϊκή προοπτική	11
-Ελκυστικό μέτρο για τα οιοτοποιεία στο πλαίσιο του προγράμματος IPARD	11
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	11
-Παύση αποστολών από την υπηρεσία ταχυδρομείων της Βόρειας Μακεδονίας προς την Κίνα, ωστόσο συνεχίζουν να λαμβάνουν αποστολές από εκεί	11
-Το ντοκιμαντέρ «Honeyland» υποψήφιο για OSCAR	11
6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις	12
-Εκδηλώσεις ελληνικής γαστρονομίας για την προώθηση ελληνικών προϊόντων διατροφής στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας (Σκόπια, 19.2.2020)	12
-Εργαστήρι (workshop) για το ελληνικό ελαιόλαδο (Σκόπια, 19.3.2020)	12

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skopje@mfa.gr).
3. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζική ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ- Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 **Ενέργεια και Ορυκτά**

-Χρηματοδότηση EBRD για ανάπτυξη κοινής μεθοδολογίας παρακολούθησης υδροηλεκτρικής ισχύος στα Δυτικά Βαλκάνια

Στις 27 Ιανουαρίου 2020, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) ανακοίνωσε διαγωνισμό για την πρόσληψη τεχνικού συμβούλου αναφορικά με την υλοποίηση έργου ανάπτυξης κοινής μεθοδολογίας παρακολούθησης της υδροηλεκτρικής ισχύος στα Δυτικά Βαλκάνια, σε συνεργασία με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Η ανάθεση του έργου αναμένεται το πρώτο τρίμηνο του 2020 και έχει εκτιμώμενη συνολική διάρκεια 18 μηνών. Στόχος του έργου είναι η ανάπτυξη στη Βόρεια Μακεδονία και την Αλβανία κοινής μεθοδολογίας παρακολούθησης της υδροηλεκτρικής ενέργειας, η θέσπιση πρωτοκόλλου παρακολούθησης, καθώς και η μεταφορά δεξιοτήτων και γνώσεων στους τοπικούς φορείς. Το εκτιμώμενο κόστος του έργου είναι 120.000 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, και θα χρηματοδοτηθεί από το ειδικό ταμείο μετόχων της EBRD (Shareholder Special Fund). Σύμφωνα με την Τράπεζα, η κατασκευή και η λειτουργία των υδροηλεκτρικών σταθμών δημιουργεί περιβαλλοντικές ανησυχίες, ιδίως για τους υδάτινους πόρους και την υδρόβια βιοποικιλότητα. Το εν λόγω έργο εντάσσεται στην ατζέντα προτεραιοτήτων της Τράπεζας, για επενδύσεις στον τομέα της υδροηλεκτρικής ενέργειας, αλλά σύμφωνα με τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά πρότυπα και τις καλές διεθνείς πρακτικές για βιώσιμη υδροηλεκτρική ενέργεια. Η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων είναι στις 26 Φεβρουαρίου 2020. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <https://www.ebrd.com/work-with-us/procurement/pn-81930.html>.

-Σύναψη συμβάσεων για την κατασκευή 11 φωτοβολταϊκών σταθμών

Στις 30 Ιανουαρίου τρέχοντος έτους, η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας υπέγραψε 11 επενδυτικές συμβάσεις για την κατασκευή φωτοβολταϊκών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με συνολική εγκατεστημένη ισχύ 35 MW. Πρόκειται για την κατασκευή κρατικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε τοποθεσίες στο Makedonski Brod και Sveti Nikole. Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Οικονομίας της χώρας πρόκειται επίσης να υπογραφεί σύμβαση για την κατασκευή ανάλογων μονάδων σε ιδιωτική γη με συνολική δυναμικότητα 27 MW. Σύμφωνα με εδώ Τύπο, οι εταιρείες θα επενδύσουν 2,7 εκατ. ευρώ σε μονάδες ηλεκτροπαραγωγής που θα χτιστούν εντός έξι μηνών. Ο πρωθυπουργός κ. Oliver Spasovski δήλωσε ότι, η μεταρρύθμιση του ενεργειακού τομέα, που έχει υλοποιηθεί τα τελευταία δύο χρόνια, είναι μία από τις σημαντικότερες μεταρρυθμίσεις στη χώρα.

-Η σλοβένικη εταιρεία GEN-I κερδίζει τον διαγωνισμό για την πρώτη μεγάλη μονάδα φωτοβολταϊκών στη Βόρεια Μακεδονία

Η εταιρεία Sonce DOOEL στα Σκόπια, θυγατρική της σλοβένικης GEN-I, θα κατασκευάσει την πρώτη μεγάλη μονάδα φωτοβολταϊκών στη Βόρεια Μακεδονία, στην περιοχή Amzabegovo. Ειδικότερα, στο εργοστάσιο ισχύος 35 μεγαβάτ που θα κατασκευάσει το κράτος, η GEN-I θα εγκαταστήσει ηλιακούς συλλέκτες ισχύος 17 μεγαβάτ, με την προοπτική παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας 25.000 μεγαβάτ ετησίως. Η σλοβενική εταιρεία έχει επίσης κερδίσει το δικαίωμα να χρησιμοποιήσει το έδαφος για την παραγωγή ηλιακής ενέργειας για 50 χρόνια, ενώ το κράτος θα παράσχει όλες τις απαραίτητες άδειες. Η GEN-I/Sonce DOOEL αναμένεται να ξεκινήσει την κατασκευή στις αρχές του 2021 και η μονάδα ηλεκτροπαραγωγής προβλέπεται να αρχίσει να λειτουργεί στις αρχές του 2023.

-Ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο, άνθρακας, πετρελαϊκά προϊόντα (προκαταρκτικά στοιχεία Νοεμβρίου 2019)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Νοέμβριο του 2019, η συνολική κατανάλωση ανά είδος ενεργειακών πρώτων υλών στη Βόρεια Μακεδονία ήταν: 648.735 MWh ηλεκτρικής ενέργειας, 20.833 εκατ. m³ φυσικού αερίου, 517.558 τόνοι άνθρακα και 93.729 τόνοι προϊόντων πετρελαίου. Η ακαθάριστη εθνική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συμμετείχε με 64,2% στην ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ το 95,7% της συνολικής εθνικής κατανάλωσης άνθρακα χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate

-Αύξηση του δείκτη εμπιστοσύνης στον κατασκευαστικό τομέα της Βόρειας Μακεδονίας (Δεκέμβριος 2019)

Ο δείκτης επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στον κατασκευαστικό τομέα της Βόρειας Μακεδονίας αυξήθηκε κατά 1,8 ποσοστιαίες μονάδες φτάνοντας το 22,2 σε ετήσια βάση τον Δεκέμβριο 2019, σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της χώρας. Σε μηνιαία βάση, ο δείκτης επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στον τομέα της μεταποίησης αυξήθηκε κατά 0,1 ποσοστιαίες μονάδες τον Δεκέμβριο 2019, σύμφωνα με τα αποτελέσματα μιας έρευνας που διεξήχθη μεταξύ τοπικών διευθυντικών στελεχών. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι η κατάσταση ως προς τον τρέχοντα όγκο παραγγελιών τον Δεκέμβριο του 2019 είναι πιο ευνοϊκή σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, οι προσδοκίες για τον όγκο παραγωγής για τους επόμενους τρεις μήνες είναι επίσης πιο ευνοϊκές και το απόθεμα των τελικών προϊόντων έχει αυξηθεί σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2019. Τα διευθυντικά στελέχη των εδώ εταιρειών αναμένουν ότι ο αριθμός των εργαζομένων στον τομέα της μεταποίησης θα αυξηθεί τους επόμενους μήνες. Από την άλλη πλευρά εκτιμούν ότι, οι παράγοντες που επηρεάζουν δυσμενώς την παραγωγή είναι κυρίως η έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού (25,4%), η ανεπαρκής ζήτηση από το εξωτερικό (15,9%), η ανεπαρκής εγχώρια ζήτηση (13,6%) και η αβεβαιότητα του οικονομικού περιβάλλοντος (12,1%).

-Έκδοση οικοδομικών αδειών (Νοέμβριος 2019)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, εκδόθηκαν συνολικά 243 άδειες οικοδομής τον Νοέμβριο του 2019, σημειώνοντας μείωση 16,8% από τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, η αναμενόμενη συνολική αξία των κατασκευών ήταν 2.469.671.000 δηνάρια (84,2 εκατ. δολ. ΗΠΑ / 76,3 εκατ. ευρώ), ήτοι ετήσια μείωση 16,1%. Από το σύνολο των εκδοθέντων οικοδομικών αδειών, 145 (59,7%) εκδόθηκαν για νέα κτίρια, 28 (11,5%) για έργα πολιτικού μηχανικού και 70 (28,8%) για ανακατασκευές. Από το σύνολο των 243 αδειών, 160 (65,8%) εκδόθηκαν σε ιδιώτες και 83 (34,2%) σε επιχειρήσεις. Κατά την περίοδο αναφοράς, σχεδιάζονται 786 κατοικίες για κατασκευή, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 54.775 τ.μ. (1 ευρώ = 61 δηνάρια περίπου).

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματοπιστηριακή αγορά

-Δημοπρασία κρατικών τίτλων ύψους 1,3 δισ δηνάρια (21,0 εκατ. ευρώ)

Το Υπουργείο Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας προσέφερε σε δημοπρασία που πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2019 δύο εκδόσεις κρατικών τίτλων, ύψους 1,3 δισ δηνάρια (23,3 εκατ. δολάρια / 21,0 εκατ. ευρώ), σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της χώρας. Η προσφορά περιλαμβάνει μονοετή χρεόγραφα αξίας 1 δισ. δηναρίων και 15ετή ομόλογα του Δημοσίου, αξίας 300 εκατ. δηνάρια. Η Κεντρική Τράπεζα εκποιεί τα κρατικά αξιόγραφα για λογαριασμό του Υπουργείου Οικονομικών σε τοκομερίδια με προκαθορισμένη αξία και οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν προσφορές μόνο με ποσά.

-Μείωση των επιτοκίων αναφοράς από την Κεντρική Τράπεζα

Στις 14 Ιανουαρίου 2020, η Επιχειρησιακή Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής της Κεντρικής Τράπεζας εξέτασε τους βασικούς δείκτες της οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας και τις τάσεις στις διεθνείς και εγχώριες χρηματοπιστωτικές αγορές στο πλαίσιο της νομισματικής πολιτικής. Με βάση την αξιολόγηση των τρεχουσών οικονομικών και χρηματοπιστωτικών συνθηκών και των σημερινών κινδύνων, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι υπήρχε περιθώριο χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής. Ως εκ τούτου, αποφασίστηκε να μειωθεί το επιτόκιο αναφοράς κατά 0,25 εκατοστιαίες μονάδες, από 2,25 σε 2%, και να διατηρηθεί η προσφορά των κρατικών ομολόγων για τη δημοπρασία που θα πραγματοποιούνταν στις 15 Ιανουαρίου 2020, στα 25 δισ δηνάρια (περίπου 406 εκατ. ευρώ). Η Κεντρική Τράπεζα ανέφερε ότι η απόφαση μείωσης του επιτοκίου αναφοράς βασίστηκε στις συνεχιζόμενες ευνοϊκές τάσεις στην αγορά συναλλάγματος, οι οποίες οδήγησαν σε εντονότερη αύξηση των συναλλαγματικών αποθεμάτων από ό, τι αναμενόταν. Ταυτόχρονα, οι τρέχουσες τάσεις αποκαλύπτουν μια μέτρια αύξηση των τοπικών τιμών και ως εκ τούτου την απουσία πιέσεων στις τιμές.

1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Συμπόσιο μελισσοκόμων στα Σκόπια (10.2.2020)

Συμπόσιο μελισσοκόμων, με τίτλο: «Ο ρόλος της Μελισσοκομίας και της Γεωργοδοσκομίας ως πόροι για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη», διοργανώθηκε στα Σκόπια, τη Δευτέρα 10.2.2020, από την Ομοσπονδία Μελισσοκόμων της Βόρειας Μακεδονίας, τον Σύνδεσμο για την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη των Σκοπίων και τον Σύλλογο «Sunrise» για την Αειφόρο Κοινωνικοοικονομική Ανάπτυξη. Οι διοργανωτές ισχυρίζονται ότι το συμπόσιο αποτελεί την πρώτη μίας σειράς δράσεων που θα αφορούν τον τομέα συνολικά: εκτός από τους μελισσοκόμους, τις μέλισσες και τα προϊόντα τους, την κοινωνικοοικονομική δομή, τη φύση και το οικοσύστημα, καθώς και την παραγωγή ποιοτικών προϊόντων για τους τελικούς καταναλωτές. Στην εκδήλωση συμμετείχαν μελισσοκόμοι και οργανισμοί που ενδιαφέρονται για τον συγκεκριμένο τομέα, διεθνείς εμπειρογνώμονες από τον τομέα της μελισσοκομίας, της υγείας των μελισσών και της ιατρικής των μελισσών. Το πρόγραμμα περιελάμβανε δύο διαλέξεις, η πρώτη αφορούσε στη διαδικασία τυποποίησης και εμπορευματοποίησης των μελισσοκομικών προϊόντων από τον κ. Roch Domegogo, καθηγητή πλήρους απασχόλησης στη σχολή ιατρικών επιστημών Calixto Garcia στην Αβάνα της Κούβας, ενώ η δεύτερη στον τομέα της μελισσοκομίας και της αγροβιομηχανίας ως παράγοντες υποστήριξης της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης από τον υπεύθυνο έργου κ. Tibo Lemuan. Γενικοί χορηγοί της εκδήλωσης ήταν η γαλλική πρεσβεία στα Σκόπια και το εδώ Υπουργείο Γεωργίας.

-Δείκτες τιμών στη γεωργία, Δεκέμβριος 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών στη γεωργία τον Δεκέμβριο του 2019 αυξήθηκε κατά 3,4% στην ομάδα «Εισροών», ενώ στην ομάδα «Παραγωγής» αυξήθηκε κατά 1,8% σε σύγκριση με το Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους. Το Δεκέμβριο του 2019, σε σύγκριση με το Δεκέμβριο του 2018, ο δείκτης τιμών εισροών 1 (αγαθά που καταναλώνονται σήμερα στη γεωργία) ήταν 103,7, ενώ ο δείκτης τιμών για την Εισροή 2 (επένδυση στη γεωργία) ήταν 99,6. Στην ομάδα «Παραγωγή», το Δεκέμβριο του 2019, σε σύγκριση με το Δεκέμβριο του 2018, ο δείκτης τιμών της καλλιέργειας ήταν 101,9 και ο δείκτης τιμών της ζωικής παραγωγής ήταν 101,4.

-Σε επιφυλακή η Βόρεια Μακεδονία εξ' αιτίας κρουσμάτων αφρικανικής πανώλης των χοίρων στη Σερβία

Η παρακολούθηση για τον εντοπισμό κρουσμάτων της αφρικανικής πανώλης των χοίρων αυξήθηκε μετά την ανακάλυψη μιας ακόμη περίπτωσης στη Σερβία την Κυριακή 12.1.2020, μία εβδομάδα μετά την επιβεβαίωση της νόσου σε τέσσερις ακόμη περιοχές στη Βουλγαρία. Σύμφωνα με τις εδώ Αρχές, δεν υπάρχει αφρικανική πανώλη στη χώρα, ωστόσο τα μέτρα και οι απαγορεύσεις που ισχύουν ήδη, παραμένουν σε ισχύ, για προληπτικούς λόγους.

1.5 Βιομηχανικός Τομέας

-Οι τιμές παραγωγού της Βόρειας Μακεδονίας (στοιχεία Δεκεμβρίου 2019)

Οι τιμές παραγωγού της Βόρειας Μακεδονίας αυξήθηκαν 1,5% σε ετήσια βάση τον Δεκέμβριο του 2019, χαλαρώνοντας από την άνοδο κατά 3,7% τον προηγούμενο μήνα. Ήταν ο χαμηλότερος ρυθμός πληθωρισμού από τον Ιούνιο 2019, καθώς το κόστος επιβραδύνθηκε για το κεφάλαιο (6,3% από 8,2% τον Νοέμβριο) και τα καταναλωτικά αγαθά (2,2% από 2,5%). Επίσης, οι τιμές των ενδιάμεσων αγαθών μειώθηκαν κατά 1%, μετά από αύξηση 3,6% τον Νοέμβριο 2019. Αντίθετα, το κόστος της ενέργειας υποχώρησε περαιτέρω (2% από 1,3%). Σε μηνιαία βάση, οι τιμές παραγωγού μειώθηκαν κατά 1,8%, μετά από πτώση 0,7% τον προηγούμενο μήνα. Λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο του 2019, οι τιμές παραγωγού αυξήθηκαν κατά 2,1% σε σύγκριση με το 2018.

-Δείκτες αριθμού εργαζομένων στη βιομηχανία, Δεκέμβριος 2019

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία τον Δεκέμβριο του 2019, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2018, ήταν 97,6. Ο αριθμός των απασχολούμενων στη βιομηχανία στον τομέα των «Ορυχείων και λατομείων» τον Δεκέμβριο του 2019, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2018, μειώθηκε κατά 1,5%, στον τομέα «Μεταποίησης» μειώθηκε κατά 2,6%, ενώ στον τομέα «Παραγωγή ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» αυξήθηκε κατά

0,4%. Ο αριθμός των απασχολούμενων στη βιομηχανία στους κύριους βιομηχανικούς τομείς τον Δεκέμβριο του 2019, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2018, ήταν υψηλότερος στα «Κεφαλαιουχικά Αγαθά» κατά 2,6%, αλλά χαμηλότερος στα «Ενδιάμεσα προϊόντα, πλην της ενέργειας» κατά 3,4%, στα «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 3,5%, στα «Μη Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 4,2%, αλλά ήταν στο ίδιο επίπεδο στην «Ενέργεια». Ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2019, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο - Δεκέμβριο του 2018, ήταν 107,2.

-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Δεκέμβριος 2019

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής τον Δεκέμβριο 2019, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο 2018, ήταν 94,1. Η βιομηχανική παραγωγή στο τομέα "Ορυχεία και εξόρυξη" τον Δεκέμβριο 2019, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο 2018, μειώθηκε κατά 24,2%, στον τομέα "Μεταποίηση" μειώθηκε κατά 3,1% και στον τομέα "Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού" μειώθηκε κατά 12,1%. Η βιομηχανική παραγωγή των Κύριων Βιομηχανικών Ομάδων τον Δεκέμβριο 2019, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο 2018, ήταν υψηλότερη στα "Κεφαλαιουχικά Αγαθά" κατά 2,0%, αλλά χαμηλότερη στην "Ενέργεια" κατά 17,3%, στα "Ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός της ενέργειας" κατά 7,1%, στα "Διαρκή καταναλωτικά αγαθά" κατά 16,3% και στα "Μη Διαρκή καταναλωτικά αγαθά" κατά 4,8%. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2019, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο - Δεκέμβριο 2018, ήταν 103,7.

-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, Δεκέμβριος 2019

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Δεκέμβριο 2019, οι τιμές Βιομηχανικής παραγωγής στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν κατά 0,1% σε μηνιαίο επίπεδο και κατά 1,1% σε ετήσια βάση. Τον Δεκέμβριο 2019, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2019, οι τιμές των Βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στις ομάδες "Διαρκή καταναλωτικά αγαθά" κατά 0,2% και «Μη Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 0,6%. Τον Δεκέμβριο 2019, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο 2018, οι τιμές των Βιομηχανικών Παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στην «Ενέργεια» και στα «Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 2,0% και στα «Κεφαλαιουχικά Αγαθά» κατά 0,5%.

1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών

-Προβλήματα στην εκτέλεση του σιδηροδρομικού έργου εξ' αιτίας της απεργίας των υπαλλήλων σιδηροδρόμων

Προβλήματα στην κίνηση σιδηροδρόμων της Βόρειας Μακεδονίας δημιουργήθηκαν στις αρχές Φεβρουαρίου, εξ αιτίας της απεργίας των μηχανοδηγών, η οποία ξεκίνησε την Τρίτη, 4.2.2020 και έληξε το Σαββατοκύριακο 8 και 9.2.2020. Οι εργαζόμενοι στους σιδηροδρόμους ισχυρίζονται ότι η διοίκηση δεν κατάφερε να τηρήσει τις υποσχέσεις της και μέσω της απεργίας πίεζαν να αυξηθούν τα επιδόματα κατά 10%, που παραμένουν στάσιμα από το 2008, καθώς και να προσληφθεί νέο προσωπικό. Η σιδηροδρομική εταιρεία διαθέτει σήμερα 72 εργαζομένους, από τους οποίους 64 ενεργοί οδηγοί, αλλά στην πραγματικότητα για την κάλυψη του σιδηροδρομικού έργου απαιτούνται 140 εργαζόμενοι, σύμφωνα με στοιχεία που αναφέρονταν σε εδώ δημοσιεύματα. Η εδώ εταιρεία σιδηροδρόμων "MZ Transport", εξέδωσε δελτίο τύπου που ανέφερε ότι η απεργία ήταν παράνομη και ξεκίνησε χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση. Τελικά, η πενήνήμερη απεργία έληξε μετά την ικανοποίηση κάποιων από τα αιτήματα των εργαζομένων. Σημειώνεται ότι, από την Ελλάδα εξυπηρετούνται σε καθημερινή βάση 8 συρμοί της ΤΡΑΙΝΟΣΕ, οι οποίοι μεταφέρουν εμπορεύματα (cargo) τόσο από τον Λιμένα της Θεσσαλονίκης, όσο και από τον Λιμένα του Πειραιά και τα οποία προορίζονται είτε για την εσωτερική αγορά της χώρας, είτε για την ευρωπαϊκή αγορά διερχόμενα transit από το έδαφος της Βόρειας Μακεδονίας.

1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-Ανοικτή πρόσκληση για μικρές επιχορηγήσεις προγραμμάτων διαχείρισης υδρολυμάτων και διατήρησης φυτών στην ευρύτερη περιοχή των Πρεσπών

Τα Ταμεία "Prespa Ohrid Nature Trust" (<https://www.pont.org/>) και "Critical Ecosystem Partnership Fund" (<https://www.cepf.net/>), δημοσίευσαν στις 15 Ιανουαρίου 2020 κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων με

θεματικούς άξονες την αειφόρο διαχείριση των υδρολυμάτων και τη διατήρηση των φυτών (στρατηγικοί στόχοι 2 και 4 αντίστοιχα) στην ευρύτερη περιοχή της Πρέσπας (περιλαμβανομένης της λεκάνης των λιμνών, αλλά και ολόκληρης της επικράτειας των εθνικών πάρκων της Galicica και του Pelister στη Βόρεια Μακεδονία). Η πρόσκληση είναι ανοιχτή σε ενδιαφερόμενους με έδρα στη Βόρεια Μακεδονία, στην Αλβανία, ή και στις δύο χώρες, και οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή της Πρέσπας και έχουν ενδιαφέρον και εμπειρία στη βιώσιμη διαχείριση υδάτων και φυτών. Ο μέγιστος προϋπολογισμός ανά έργο είναι 50.000 ευρώ, ενώ ο συνολικός προϋπολογισμός που διατίθεται στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης είναι 200.000 ευρώ (100.000 ευρώ από την PONT και 100.000 ευρώ από τη CEPF). Η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων είναι στις 21 Φεβρουαρίου 2020, 14:00 CET. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ.

https://www.pont.org/wp-content/uploads/2020/01/PONT_CEPF-Joint-Call_final-1.pdf

-Νέος νόμος για τη διαχείριση και εισαγωγή αποβλήτων ως πηγή ενέργειας στη Βόρεια Μακεδονία

Στις 5 Φεβρουαρίου 2020, το Κοινοβούλιο της Βόρειας Μακεδονίας ψήφισε, μέσω ταχείας νομοθετικής διαδικασίας, τροποποίηση του Νόμου για τη διαχείριση αποβλήτων, με την οποία απαγορεύεται εφ' εξής η εισαγωγή αποβλήτων που χρησιμοποιούνται ως πηγή ενέργειας. Ο νέος νόμος συνεχίζει να απαγορεύει την εισαγωγή αποβλήτων για αποθήκευση/διάθεση και την εισαγωγή επικίνδυνων αποβλήτων σε σύμμιξη με μη επικίνδυνα απόβλητα ή άλλα παράγωγα που μειώνουν τις επιβλαβείς επιδράσεις και τις επικίνδυνες ιδιότητες των αποβλήτων. Επιτρέπει, εντούτοις, την εισαγωγή αποβλήτων που δύνανται να υποστούν ασφαλή επεξεργασία, χωρίς κανένα κίνδυνο απειλής προς το περιβάλλον, τη ζωή και την υγεία των πολιτών (άρθρο 103 του εν λόγω νόμου).

-Καταγγελίες πράσινων ακτιβιστών κατά της τσιμεντοβιομηχανίας USJE, η οποία δηλώνει ότι εφαρμόζει όλα τα εγχώρια και ευρωπαϊκά περιβαλλοντικά πρότυπα

Αρχές Φεβρουαρίου τ.ε., η περιβαλλοντική ΜΚΟ "Ο2 Πρωτοβουλία" πραγματοποίησε διαδηλώσεις μπροστά από το ελληνικό εργοστάσιο τσιμέντου Usje (Όμιλος TITAN) στην περιοχή Aerodrom των Σκοπίων, μετά από καταγγελίες για χρήση αποβλήτων, ως καύσιμο, κατά τη διάρκεια του κύκλου παραγωγής του. Οι ακτιβιστές κατήγγειλαν ότι η εταιρεία συμβάλλει στην επιδείνωση των συνθηκών της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην πρωτεύουσα της Βόρειας Μακεδονίας (όπου εδρεύει η τσιμεντοβιομηχανία), ως κύριος χρήστης εισαγόμενων αποβλήτων που χρησιμοποιούνται ως πηγή ενέργειας μέσω της αποτέφρωσής τους. Μάλιστα, στις 29 Ιανουαρίου τ.ε., είχε πραγματοποιηθεί στο συνοριακό σταθμό της Bogorodica, από κοινού με την Αρχή Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, έκτακτος δειγματοληπτικός έλεγχος 11 φορτηγών αποβλήτων τύπου RDF (καύσιμο που προέρχεται από απορρίμματα) με προέλευση την Ιταλία και τελικό προορισμό το εργοστάσιο της "USJE", η οποία διέθετε τη σχετική αδειοδότηση για τη χρήση του RDF ως εναλλακτικού καυσίμου. Τα δείγματα απεστάλησαν για εξειδικευμένο έλεγχο σε ερευνητικό κέντρο της Εσθονίας, ενώ τα φορτηγά παρέμειναν υπό επιτήρηση εν αναμονή των αποτελεσμάτων.

Σε απάντηση ανωτέρω, η εταιρεία ανακοίνωσε ότι λειτουργεί με βάση τα υψηλότερα πρότυπα, καθώς και ότι η λειτουργία της δεν σχετίζεται με τις ατμοσφαιρικές συνθήκες στα Σκόπια. Προς επίρρωση των ισχυρισμών της επικαλέστηκε τα δημόσια στοιχεία, τα οποία ευρίσκονται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου (δημοσιογράφων, περιβαλλοντικών φορέων, πολιτών κλπ), και επεσήμανε ότι οι ισχυρισμοί κάποιων ΜΚΟ είναι παραπλανητικοί για το κοινό. Τα ανακυκλώσιμα υλικά που χρησιμοποιεί η τσιμεντοβιομηχανία ως καύσιμα, έχουν συγκεκριμένη χημική σύσταση, και η καύση τους γίνεται σε τόσο υψηλές θερμοκρασίες (1.200-1.500 βαθμούς C), ώστε καθίστανται ασφαλείς για το περιβάλλον και την υγεία των πολιτών, στο βαθμό που καταστρέφονται ολοσχερώς και δεν εκλύουν εκπομπές στην ατμόσφαιρα, ακολουθώντας όλους τους εγχώριους και ευρωπαϊκούς κανόνες. Το εργοστάσιο λειτουργεί σε 24ωρη βάση, όλο το χρόνο, επιλέγοντας τη χειμερινή περίοδο για τυχόν συντηρήσεις, όταν η κατασκευαστική δραστηριότητα είναι μικρότερη. Στον αντίποδα, η περίοδος επιδείνωσης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα Σκόπια είναι η χειμερινή, γεγονός που αποδεικνύει ότι η πηγή μόλυνσης θα πρέπει να αναζητηθεί αλλού.

Σημειώνεται ότι, τελικά, τα αποτελέσματα των ελέγχων στα δείγματα των αποβλήτων RDF, έδειξαν ότι δεν υφίσταται καμία παρέκκλιση από τα πρότυπα της ΕΕ και ότι τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται δεν είναι επικίνδυνα για το περιβάλλον και την υγεία των πολιτών. Παρ' όλα αυτά, μετά την αλλαγή της σχετικής νομοθεσίας στη Βόρεια Μακεδονία και την γενική και κάθετη απαγόρευση εισαγωγής σκουπιδιών ως πηγή ενέργειας (βλ. ανωτέρω άρθρο), η εταιρεία δήλωσε ότι θα προσαρμόσει στο νέο θεσμικό πλαίσιο τη λειτουργία της και θα επανέλθει στην κατανάλωση συμβατών καυσίμων.

-Καθαρισμός και αποκατάσταση άτυπης χωματερής στην περιοχή κάτω από το Κάστρο των Σκοπίων

Η πόλη των Σκοπίων καθάρισε άτυπη χωματερή, κάτω από το Κάστρο (Kale), με παράπλευρο άτυπο οικισμό, στον οποίο ζούσαν περίπου 200 άνθρωποι. Στο εν λόγω σημείο, που ανήκει σε ιδιώτη, συσσωρεύονταν για χρόνια σκουπίδια και απόβλητα και καίγονταν ακατάλληλα υλικά, όπως ελαστικά, καλώδια κλπ. Η πόλη, μαζί με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής, φρόντισε για την μετεγκατάσταση των πολιτών στο Vizbegono, ένα μήνα πριν την έναρξη των διαδικασιών καθαρισμού. Στην εκκαθάριση έλαβαν μέρος ομάδες από την πόλη, καθώς και κοινωνικά υπεύθυνες εταιρείες, οι οποίες διέθεσαν μηχανήματα που συνέβαλαν στη συλλογή αποβλήτων και τη μεταφορά τους στον χώρο υγειονομικής ταφής της Drisla. Στις δύο πρώτες ημέρες της δράσης συγκεντρώθηκαν 500 κυβικά μέτρα σκουπιδιών, ενώ σε διάστημα 10 ημερών ο χώρος καθάρισε εντελώς. Οι ιδιοκτήτες έχουν ειδοποιηθεί γραπτώς ότι εφεξής οφείλουν να προστατεύουν τον χώρο και να μην επιτρέπουν την εκ νέου μετατροπή του σε χωματερή, διαφορετικά θα επιβληθούν αυστηρά πρόστιμα που θα ανέρχονται σε 15.000 ευρώ. Αντίστοιχες επιχειρήσεις καθαρισμού και αποκαταστάσεις χώρων θα πραγματοποιηθούν και σε άλλες περιοχές όπως στο Vizbegono και στο Vardariste. Ειδικά ως προς το τελευταίο, πρόκειται για ένα περίπλοκο ζήτημα που δεν επιτρέπει αυτοσχεδιασμό, δεδομένου ότι αποτελεί χώρο αποβλήτων της πόλης των Σκοπίων για περισσότερα από 40 χρόνια και η διευθέτησή του απαιτεί εμπειρογνομosύνη και διεθνή βοήθεια. Σύμφωνα με δηλώσεις του Δημάρχου κ. Silogov, εκτιμάται ότι για την πλήρη αποκατάσταση χρειάζονται περίπου 40 εκατ. ευρώ.

1.8 Τομέας Τουρισμού

-Τα υπέρ και κατά στον τουρισμό της Βόρειας Μακεδονίας σύμφωνα με τους εργαζόμενους στον τουριστικό τομέα

Σύμφωνα με τους εργαζόμενους στον τομέα του τουρισμού, οι τουρίστες που επισκέπτονται τη Βόρεια Μακεδονία εκπλήσσονται από τη φυσική ομορφιά, την αρχιτεκτονική και τα τρόφιμα, που διαθέτει η χώρα αλλά απογοητεύονται από την υγιεινή και τη ρύπανση. Επιβεβαιώνουν ότι υπάρχει ένας αυξανόμενος αριθμός τουριστών κάθε χρόνο, αλλά πιστεύουν ότι το κράτος θα πρέπει να είναι περισσότερο αφοσιωμένο στη βελτίωση των υποδομών και την προώθηση του τομέα εκτός της χώρας.

1.9 Τομέας Εμπορίου

-Δείκτες κύκλου εργασιών στον τομέα του εμπορίου, Δεκέμβριος 2019

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Δεκέμβριο του 2019, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2018, ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε στις ακόλουθες ομάδες/κατηγορίες: λιανική πώληση τροφίμων, ποτών και καπνού (κατά 10,4% σε ονομαστικούς όρους και 9,1% σε πραγματικούς όρους), λιανική πώληση μη εδωδιμων προϊόντων, εκτός από καύσιμα (κατά 23,3% σε ονομαστικούς όρους και 24,1% σε πραγματικούς όρους), και λιανικό εμπόριο, εκτός από τα καύσιμα αυτοκινήτων (κατά 17,0% σε ονομαστικούς όρους και 16,7% σε πραγματικούς όρους). Ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο μειώθηκε στην ομάδα/κατηγορία του λιανικού εμπορίου καυσίμων αυτοκινήτων (κατά 6,4% σε ονομαστικούς όρους και 11,6% σε πραγματικούς όρους).

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτία τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών (201.01.2020 & 03/02/2020)

Σημειώνεται ότι το Γραφείο ΟΕΥ-Σκοπίων εξέδωσε από τις αρχές του έτους δυο δελτία τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, τα οποία είναι διαθέσιμα στη διαδικτυακή πύλη AGORA, στους ακόλουθους συνδέσμους:

- <https://agora.mfa.gr/infocfiles/TENDERS%20JAN%202020%20mk.pdf>.
- <https://agora.mfa.gr/infocfiles/TENDERS%20Feb%202020%20mk.pdf>.

-Η έλλειψη εργατικών χεριών ανησυχεί την επιχειρηματική κοινότητα

Σύμφωνα με τα μέχρι στιγμής στοιχεία, παρατηρείται ότι η μεγαλύτερη έλλειψη εργαζομένων έγινε αισθητή στη βιοτεχνία και σε άλλα επαγγέλματα που απαιτούν δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση. Το φαινόμενο αυτό φαίνεται ότι εξαπλώνεται σταδιακά σε όλους τους τομείς. Η επιχειρηματική κοινότητα έχει προειδοποιήσει επανειλημμένα ότι το ενδιαφέρον για τις κενές θέσεις εργασίας είναι πολύ χαμηλό, συχνά μηδενικό. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα στις εταιρείες που λειτουργούν εκτός των μικρότερων πόλεων.

-Δάνειο ύψους 1 εκατ. ευρώ στην Τράπεζα Sparkasse από την EBRD

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωσή της, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης θα παράσχει δάνειο 1 εκατ. ευρώ στην αυστριακών συμφερόντων εταιρεία Sparkasse Leasing, η οποία ανήκει στην Sparkasse Bank της Βόρειας Μακεδονίας, στο πλαίσιο του προγράμματος στήριξης της ανταγωνιστικότητας. Το δάνειο θα διατεθεί για φορτηγά και λεωφορεία EURO 6, μηχανήματα κατασκευής και ηλεκτρικά/υβριδικά οχήματα. Σημειώνεται ότι, η Sparkasse Leasing παρέχει χρηματοδοτικές και λειτουργικές μισθώσεις για επιβατικά αυτοκίνητα, επαγγελματικά οχήματα, βιομηχανικά μηχανήματα και εξοπλισμό.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο, Νοέμβριος 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Νοέμβριο του 2019, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2018, ήταν 105,1. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο στους τομείς: μεταφορές και αποθήκευση (9,5%), κατασκευές (8,9%), υγεία και κοινωνική εργασία (8,2%). Αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού ανά εργαζόμενο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα καταγράφηκε στους τομείς: δραστηριότητες διοικητικών υπηρεσιών και υποστήριξης (3,8%), επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες (2,1%) και στέγαση και δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών τροφίμων (1,6%). Ο μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Νοέμβριο του 2019 ήταν 25.787 δηνάρια (περίπου 419 ευρώ).

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Αύξηση των εξαγωγών της Βόρειας Μακεδονίας στο Κόσσοβο, μετά την επιβολή δασμών από το Κόσσοβο στις σερβικές εισαγωγές

Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, οι εξαγωγές προϊόντων από τη Βόρεια Μακεδονία στο Κόσσοβο αυξήθηκαν κατά περίπου 40% πέρυσι, μετά την επιβολή από το Κόσσοβο δασμών 100% στις εισαγωγές από Σερβία και Βοσνία-Ερζεγοβίνη τον Νοέμβριο του 2018. Όπως αναφέρεται, το 2019 εξήχθησαν από τη Βόρεια Μακεδονία στο Κόσσοβο εμπορεύματα αξίας 239,3 εκατ. ευρώ, ενώ οι εξαγωγές το 2018 ανήλθαν σε 172,1 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με στοιχεία των τελωνειακών αρχών του Κοσσόβου, το 2017 οι εξαγωγές της Βορείου Μακεδονίας στο Κόσσοβο ήταν 156,4 εκατ. ευρώ, ή περίπου 10% λιγότερο από το έτος που εισήχθησαν οι δασμοί. Εκτός από τη Βόρεια Μακεδονία, η Αλβανία επωφελείται επίσης από την απόφαση της Κυβέρνησης του Κοσσόβου να επιβάλει δασμούς στα σερβικά προϊόντα.

-Η Βόρεια Μακεδονία υπέγραψε την πολυμερή σύμβαση για την εφαρμογή μέτρων που σχετίζονται με την καταπολέμηση της διάβρωσης της βάσης και της αλλαγής του κέρδους από πολυεθνικές επιχειρήσεις

Στις 29 Ιανουαρίου 2020, η Βόρεια Μακεδονία υπέγραψε την πολυμερή σύμβαση για την εφαρμογή μέτρων που σχετίζονται με την πρόληψη της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μετατόπισης των κερδών (BEPS), κατά την έναρξη της 8^{ης} συνεδρίασης του Πλαισίου του ΟΟΣΑ/G20 στο Παρίσι. Το πρόγραμμα OECD /G20 BEPS παρέχει λύσεις στις Κυβερνήσεις για την επικαιροποίηση των διμερών φορολογικών συνθηκών και τη μείωση των ευκαιριών για φοροαποφυγή από πολυεθνικές επιχειρήσεις. Η σύμβαση τέθηκε σε ισχύ την 1^η

Ιανουαρίου 2019 και τώρα ισχύει για 292 φορολογικές συνθήκες. Το κείμενο της σύμβασης, η αιτιολογική έκθεση και βασικές πληροφορίες είναι διαθέσιμα στο <http://oe.cd/mli>.

-Νέα συνοριακή διάβαση Βορείου Μακεδονίας-Κοσσόβου

Στις 31 Ιανουαρίου 2020 τέθηκε σε λειτουργία η συνοριακή διάβαση Βορείου Μακεδονίας - Κοσσόβου, Belanovce - Stancic. Η δημιουργία του σημείου συνοριακής διέλευσης πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια της ΕΕ, καθώς διατέθηκαν μέσω του Ταμείου IPA 1,2 εκατ. ευρώ, ενώ 105.000 ευρώ διατέθηκαν από το Υπουργείο Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Βόρειας Μακεδονίας.

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Ελκυστικό μέτρο για τα οινοποιεία στο πλαίσιο του προγράμματος IPARD

Πάνω από 13 εκατ. ευρώ είναι στη διάθεση των οινοποιείων της Βόρειας Μακεδονίας στο πλαίσιο του Μέτρου 3 του προγράμματος IPARD 2014-2020, που αφορά στις επενδύσεις σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας για την παραγωγή οίνου. Αρχικά, η υποβολή των αιτήσεων προβλεπόταν να ολοκληρωθεί το αργότερο έως 11 Φεβρουαρίου τ.ε. Ωστόσο, οι Αρχές παρέτειναν την προθεσμία, κατά δύο επιπλέον εβδομάδες, λόγω του μεγάλου αριθμού εγγράφων τα οποία πρέπει να υποβληθούν. Το μέτρο αυτό υποβλήθηκε από την Διαχειριστική Αρχή IPARD στο Υπουργείο Γεωργίας και τον Οργανισμό Οικονομικής Υποστήριξης της Γεωργίας και της Αγροτικής Ανάπτυξης στο πλαίσιο εκδήλωσης "Info Day". Ο κ. Zivko Brajkovski της Διαχειριστικής Αρχής IPARD δήλωσε στα μέσα μαζικής ενημέρωσης πως ο στόχος της Ημέρας Πληροφόρησης ήταν να παρουσιάσει στους εκπροσώπους των οινοποιείων, ως δυνητικούς υποψηφίους, τα οφέλη του Μέτρου 3 στο πλαίσιο του προγράμματος IPARD 2014-2020 της ΕΕ, πριν αποφασίσουν να υποβάλουν αίτηση για χρηματοδότηση επενδύσεων σε πάγια περιουσιακά στοιχεία των εγκαταστάσεων επεξεργασίας. Το μέτρο 1 που προοριζόταν για την πρωτογενή γεωργία παρουσιάστηκε επίσης στην εκδήλωση Info Day για τα οινοποιεία. Οι αιτήσεις για αυτό το μέτρο μπορούν να υποβληθούν από τις 15 έως τις 29 Φεβρουαρίου τ.ε.. Τα οινοποιεία μέσω αυτού του μέτρου μπορούν να επενδύσουν σε νέους αμπελώνες και να προμηθευτούν στάγδην συστήματα άρδευσης. Ως προς το μέτρο 7, που αφορά στη διαφοροποίηση των εκμεταλλεύσεων και στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων, βάσει του οποίου τα οινοποιεία μπορούν να επενδύσουν σε αίθουσες γευσιγνωσίας και παρόμοιες εγκαταστάσεις, η πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων έκλεισε και έχουν υποβληθεί 260 αιτήσεις άνω των 30 εκατ. ευρώ.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Παύση αποστολών από την υπηρεσία ταχυδρομείων της Βόρειας Μακεδονίας προς την Κίνα, ωστόσο συνεχίζουν να λαμβάνουν αποστολές από εκεί

Η υπηρεσία ταχυδρομείων της Βόρειας Μακεδονίας ενημέρωσε ότι, εξ' αιτίας της εξάπλωσης του κοροναϊού στην Κίνα, οι αεροπορικές εταιρείες - οι οποίες εκτός από τη μεταφορά επιβατών, πραγματοποιούν και μεταφορά πακέτων στην Κίνα - έχουν θεσπίσει προσωρινή απαγόρευση πτήσεων προς και από την Κίνα. Εξ αιτίας αυτού, η αποστολή φορτίων από τη Βόρεια Μακεδονία σε παραλήπτες στην Κίνα δεν θα διεξαχθεί με τη συνήθη δυναμική την προσεχή περίοδο. Ως εκ τούτου, ζητούν την κατανόηση όλων των χρηστών των υπηρεσιών του ταχυδρομείου για τις τυχόν αλλαγές που ενδέχεται να υπάρχουν.

-Το ντοκιμαντέρ «Honeyland» υποψήφιο για OSCAR

Τα φετινά Όσκαρ ήταν πολυαναμενόμενα στη χώρα, λόγω των δύο υποψηφιοτήτων για το ντοκιμαντέρ «Honeyland», παραγωγής της Βόρειας Μακεδονίας. Αντιμετωπίστηκε ως μια τεράστια επιτυχία της κινηματογραφίας της Βόρειας Μακεδονίας το γεγονός ότι η ταινία βρέθηκε στο παγκόσμιο προσκήνιο. Από την εποχή της ανεξαρτησία της χώρας το 1991, η ταινία "Honeyland" είναι η δεύτερη ταινία της Βόρειας Μακεδονίας που προτείνεται για αυτό το διάσημο βραβείο. Η πρώτη ήταν η ταινία "Before the Rain" του Milcho Manchevski, η οποία προτάθηκε το 1995 για το βραβείο της καλύτερης ξενόγλωσσης ταινίας. Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα βραβεία και τις διακρίσεις της ταινίας "Honeyland", και παρά το γεγονός ότι δεν

κατάφερε να διακριθεί στα Όσκαρ, είναι ασφαλές να πούμε ότι το 2019 ήταν ένα επιτυχημένο έτος για τη βιομηχανία ταινιών της Βόρειας Μακεδονίας. Εκτός από την ευρεία διεθνή επιτυχία της Honeyland, δύο άλλες ταινίες ήταν εξαιρετικά αναγνωρισμένες - "Ο Θεός υπάρχει, το όνομά του είναι Petrunya" και "Willow". Σύμφωνα με την ιστοσελίδα της New Europe Film Specialist, το 2019 ήταν ένα σπουδαίο έτος για τη βιομηχανία κινηματογράφου της Βόρειας Μακεδονίας, τόσο στο εσωτερικό όσο και διεθνώς.

6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις

-Εκδηλώσεις ελληνικής γαστρονομίας για την προώθηση ελληνικών προϊόντων διατροφής στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας (Σκόπια, 19.2.2020)

Στις 19 Φεβρουαρίου 2020, το Γραφείο ΟΕΥ της Ελληνικής Πρεσβείας στα Σκόπια διοργανώνει, σε συνεργασία με το Park Hotel & Spa στα Σκόπια, βραδιά ελληνικής γαστρονομίας ("Gala dinner"), αξιοποιώντας πρωτοβουλία εν λόγω ξενοδοχείου για παρουσίαση διαφορετικής εθνικής κουζίνας κάθε μήνα. Σκοπός της εκδήλωσης είναι η προβολή της Ελλάδας, μέσα από το τρίπτυχο γαστρονομία-premium προϊόντα διατροφής-πολιτισμός. Στο πλαίσιο αυτό, ο γνωστός στον χώρο της ελληνικής γαστρονομίας κ. Γιώργος Παπαδόπουλος (Executive Chef στο Miraggio Thermal Spa Resort, Χαλκιδική), με την ομάδα του, θα παρουσιάσουν ελληνικά "gourmet" πιάτα αναδεικνύοντας τις εξαιρετικές πρώτες ύλες της ελληνικής κουζίνας. Οι συνδαιτυμόνες θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν, μέσα από ένα ειδικά διαμορφωμένο μενού που επιμελήθηκε ο Σεφ της βραδιάς, σε συνεργασία με το Γραφείο ΟΕΥ, την απaráμιλλη ποιότητα ελληνικών προϊόντων διατροφής, όπως για παράδειγμα ελαιόλαδο, μαστίχα, κρόκο, ελιές, κ.α., με ιδιαίτερη έμφαση στην παρουσίαση των προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ. Επίσης, η γνωστή ερμηνεύτρια κα Κλεονίκη Δεμίρη θα παρουσιάσει, συνοδευόμενη από τον πιανίστα κ. Γιώργο Τσοκάνη, Έλληνες συνθέτες και μελοποιημένη ελληνική ποίηση, με θέμα «Οι Έλληνες συνθέτες ταξιδεύουν στον κόσμο».

-Εργαστήρι (workshop) για το ελληνικό ελαιόλαδο (Σκόπια, 19.3.2020)

Στις 19 Μαρτίου 2020, το Γραφείο ΟΕΥ της Ελληνικής Πρεσβείας στα Σκόπια διοργανώνει, σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών Τυποποιήσεως Ελαιολάδου (ΣΕΒΙΤΕΛ), εργαστήρι (workshop) με θέμα τις ευεργετικές ιδιότητες του ελληνικού ελαιολάδου και τη σημασία συμπερίληψής του στην καθημερινή διατροφή. Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στο Park Hotel & Spa στα Σκόπια και απευθύνεται σε στοχευμένο κοινό (εστιατορές, εισαγωγείς και διανομείς τροφίμων, γευσιγνώστες και σεφ, διατροφολόγους, δημοσιογράφους και bloggers του χώρου). Εκ μέρους του ΣΕΒΙΤΕΛ θα συμμετάσχει ο κ. Σπύρος Τζαβάρας, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου, ο οποίος και θα παρουσιάσει τη σημασία και προστιθεμένη αξία του ελληνικού ελαιολάδου για τη μεσογειακή διατροφή. Η παρουσίαση θα ολοκληρωθεί με διοργάνωση γευσιγνωσίας ελληνικών προϊόντων ελαιολάδου.

Η Προϊσταμένη

Παγώνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄